

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 2/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om besöksförbud och lag om upphävande av 21 kap. 17 § strafflagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 25 november 2003 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om besöksförbud och lag om upphävande av 21 kap. 17 § strafflagen (RP 144/2003 rd) till lagutskottet för beredning.

Lagmotion

I samband med propositionen har utskottet behandlat en lagmotion med förslag till lag om upphävande av 21 kap. 17 § strafflagen (LM 60/2003 rd — Sari Sarkomaa /saml m.fl.), som remitterades till utskottet den 10 september 2003.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i saken. Utlåtandet (GrUU 8/2004 rd) ingår som bilaga till betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Asko Välimaa, justitieministeriet
- överkommissarie Mikko Lampikoski, inrikesministeriet
- jurist Lotta Silvennoinen, social- och hälsovårdsministeriet

- tingsdomare Henrikki Mikkola, Helsingfors tingsrätt
- statsåklagare Päivi Hirvelä, Riksåklagarämbetet
- häradsåklagare Susanna Kuosmanen, åklagaravdelningen vid Esbo häradsämbete
- kriminalkommissarie Jukka Kaski, polisinspektionen vid Esbo härad
- generalsekreterare Hannele Varsa och delegationsmedlem Leena Ruusuvaara, delegationen för jämlikhetsärenden
- resultatombudsdirektör Sirpa Taskinen, Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården Stakes
- byråchef Outi Arponen, Helsingfors stads socialverk
- tf. utvecklingschef Kirsi Mustonen, Förbundet för Mödra- och Skyddshem
- advokat Kirsi Tarvainen, Finlands Advokatförbund
- tf. generalsekreterare Tanja Auvinen, Unionen, Kvinnosaksförbundet i Finland rf
- distriktsansvarig Jaana Koivukangas, Brottsofferjouren
- forskare Eeva-Liisa Hirvonen
- professor Raimo Lahti
- docent, juris doktor Johanna Niemi-Kiesiläinen.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av Miessakit ry och professor Ari-Matti Nuutila.

PROPOSITIONEN OCH LAGMOTIONEN

Propositionen

Regeringen föreslår att lagen om besöksförbud kompletteras så att lagen blir tillämplig även i sådana fall där den som förbudet avses skydda och den mot vilken förbudet avses gälla bor i en gemensam bostad. En person som har ålagts ett sådant besöksförbud avseende gemensam bostad måste avlägsna sig från den gemensamma bostaden och får inte ta kontakt med den person som förbudet avses skydda. Förbudet kan även utvidgas till att gälla på andra bestämda ställen. Förutsättningarna för besöksförbud avseende gemensam bostad är striktare än förutsättningarna för normalt besöksförbud. Ärenden som gäller besöksförbud avseende gemensam bostad ska enligt förslaget behandlas skyndsamt.

De gällande bestämmelserna om besöksförbud föreslås bli ändrade så att förbudet skall kunna förnyas för högst två år i taget i stället för

ett år. En anhållningsberättigad tjänsteman ska kunna meddela tillfälligt besöksförbud på tjänstens vägnar. Även tillfälliga besöksförbud ska föras in i informationssystemet för polisärenden.

I propositionen föreslås att strafflagens bestämmelse om åtgärdseftergift vid misshandel ska upphävas. Paragrafen innehåller en särskild bestämmelse om åtgärdseftergift vid misshandel när målsäganden av egen fast vilja begär att åtal inte ska väckas.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

Lagmotionen

I lagmotion LM 60/2003 rd föreslås att specialbestämmelsen i 21 kap. 17 § i strafflagen om åtgärdseftergift vid misshandel upphävs.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet att propositionen är behövlig och ändamålsenlig. Utskottet förordar lagförslaget, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Propositionens mål

Lagen om besöksförbud trädde i kraft den 1 januari 1999. I samband med behandlingen av lagförslaget konstaterade lagutskottet vid riksmötet 1998 att besöksförbudet är ett för vår rätt nytt sätt att på lagstiftningsväg avvärja eventuella rättskränkningar, allvarliga trakasserier och mobbning (LaUB 11/1998 rd — RP 41/1998 rd). Då lagen om besöksförbud stiftades underströk lagutskottet att förbudet framför allt används för att avvärja inbördes våldshandlingar och fridstörande mellan våldsbenäga personer i något slag av par- eller familjeförhållande. Utskottet påpekade ändå att förbudet också kan användas för

att skydda bland annat barn, åldriga föräldrar och vittnen.

Syftet med föreliggande proposition är likaså att genom lagstiftning bekämpa relationsvåld. Enligt lagutskottets mening är relationsvåld ett svårt problem som kräver olika typer av insatser från samhällets sida. Det är också skäl att ta i bruk nya rättsliga medel. Utskottet anser att besöksförbud avseende gemensam bostad är ett användbart medel när det gäller att förhindra relationsvåld. Klart är emellertid att de eftersträvarde effekterna inte realiseras enbart genom den nu föreslagna lagen. För att målen i detta avseende ska nås förutsätts det i praktiken att olika myndigheter, i synnerhet polis- och socialmyndigheterna förbättrar sitt samarbete. Enligt lagutskottets uppfattning bör myndigheterna dessutom utnyttja den service som olika organisationer erbjuder. Det vore t.ex. viktigt att den person mot vilken förbudet avses gälla uppmuntras att delta i något program eller någon verksamhet

som syftar till att bryta det våldsamma beteendet eller ett längre missbruk. Detta förutsätter i sin tur att det finns tillräckligt med sådana program på olika håll i landet.

Förutsättningarna för besöksförbud avseende gemensam bostad

Genom besöksförbud avseende gemensam bostad skyddas den i 7 § i grundlagen garanterade rätten till liv, personlig frihet och integritet samt trygghet. De föreslagna bestämmelserna stärker också den i 10 § i grundlagen tryggade hemfriden. Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att det med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna finns godtagbara och synnerligen vägande skäl för de föreslagna bestämmelserna.

Det finns emellertid också en annan aspekt på besöksförbud avseende gemensam bostad än att skydda hotade personer. Eftersom det centrala i ett besöksförbud avseende gemensam bostad är en order till den som uppträder hotande att avlägsna sig från den gemensamma bostaden och ett förbud att återvända, ingriper normen också i skyddet för privatlivet och familjelivet enligt 10 § i grundlagen, rörelsefriheten enligt 9 § i grundlagen samt egendomsskyddet enligt 15 § i grundlagen. Utifrån detta faktum understryker grundlagsutskottet i sitt utlåtande att det vid bedömningen av förutsättningarna för att utfärda ett besöksförbud är viktigt att tillräckligt avseende fästs vid förbudets natur som en åtgärd som dels skyddar den persons grundläggande fri- och rättigheter som känner sig hotad, dels som en åtgärd som begränsar den persons grundläggande fri- och rättigheter som förbudet avser. Lagutskottet omfattar denna syn och betonar därför att det bör finnas motiverade grunder för utfärdande av besöksförbud avseende gemensam bostad och göras sannolikt att ett avslag på förbudsansökan skulle leda till ett sådant brott som avses i lagen.

Den synligaste konsekvensen av ett besöksförbud avseende gemensam bostad är att den som använder våld eller hotar med våld blir tvungen att lämna den gemensamma bostaden. I en sådan situation som kanske har uppkommit hastigt kan den som förbudet avser ha problem

med att ordna ett tillfälligt boende. Lagutskottet anser det därför viktigt att justitieministeriet när den följer upp den nya lagen också fäster avseende vid hur boendet för personer mot vilka besöksförbud avseende gemensam bostad har meddelats har klarat av att ordna sitt boende.

Enligt lagutskottets uppfattning har förutsättningarna för besöksförbud avseende gemensam bostad enligt 2 § 2 mom. utformats på ett balanserat sätt som beaktat de ovan anförda synpunkterna. Bestämmelsen fastställer att ett besöksförbud avseende gemensam bostad förutsätter att en persons tidigare brott eller annat beteende ger anledning att anta att han eller hon sannolikt kommer att begå ett brott mot den hotade persons liv, hälsa eller frihet. Som motvikt till denna sannolikhetsbedömning fastställer bestämmelsen att ett annat villkor för besöksförbud är att förbudet inte är oskäligt med hänsyn till hur allvarligt det hotande brottet är, de i den gemensamma bostaden boende personernas förhållanden och andra omständigheter i saken. Lagutskottet anser att skälighetsbedömningen ytterligare ska beakta i vilken mån den person mot vilken förbudet avses gälla t.ex. har deltagit i program som syftar till att avbryta ett våldsamt beteende eller i andra former av hjälp och service från social- och hälsovården och som visar att personen i fråga har gjort allvarliga försök att komma ifrån relationsvåldet. Utskottet framhåller att de föreslagna bestämmelserna leder den avgörande myndigheten i rätt riktning när det gäller att se till den rådande situationen och därmed bedöma skäligheten i avgörandet. Lagutskottet instämmer därför i grundlagsutskottets påpekande om vikten av att noggrant motivera avgöranden som gäller besöksförbud avseende gemensam bostad.

Besöksförbud avseende gemensam bostad och barnens ställning

Meningen är att besöksförbudet avseende gemensam bostad inte ska få rättsliga verkningar på vårdnaden om, eller umgängesrätten med de gemensamma barn som den som förbudet avser skydda och den som förbudet avses gälla har. Tanken bakom ett besöksförbud är att förbudet

mot kontakt endast gäller den person som förbudet avses skydda. Om hotet om brott är riktat mot ett barn kan också det skyddas genom besöksförbudet. Det primära syftet med arrangemang kring vårdnaden om barn och umgängesrätten är att se till barnets bästa. För att detta ska vara möjligt krävs det så grundliga utredningar som inte kan göras när ett besöksförbud avseende gemensam bostad snabbt ska meddelas. Lagutskottet godtar därför de ovan nämnda riktlinjer som framgår av regeringens proposition.

Lagutskottet påpekar att när det inte är nödvändigt att meddela besöksförbud till skydd för ett barn ger gällande lagstiftning många andra möjligheter att trygga barnets ställning. Till denna del hänvisar utskottet till motiven i regeringens proposition (s. 21). Vidare framhåller utskottet vikten av att det ges möjligheter att ordna t.ex. övervakat umgänge mellan förälder och barn. Utskottet påpekar också att det redan enligt gällande lag i beslutet om besöksförbud ska nämnas de i lagens 3 § 3 mom. och 8 § 2 mom. nämnda nödvändiga avvikelser från förbudet. I den regeringsproposition som föregick stiftandet av lagen nämns bland dessa avvikelser uttryckligen bestämmelserna om umgängesrätt med barn jämte exakta villkor (RP 41/1998 rd, s. 24/II).

Ansökan om besöksförbud avseende gemensam bostad

I regeringens proposition föreslås inga nya bestämmelser om arrangemang i anslutning till rättshjälp vid behandlingen av ansökan om besöksförbud avseende gemensam bostad. Den person som förbudet avser att skydda kan ändå befinna sig i en så svår situation att han eller hon är oförmögen att handla utan utomstående hjälp. Enligt 2 kap. 1 a § i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) kan domstolen förordna ett rättegångsbiträde för att bistå t.ex. ett våldtäktsoffer under förundersökningen och, om målsäganden har anspråk i ett mål som drivs av allmänna åklagaren, under rättegången, om inte ett förordnande av särskilda skäl anses onödigt. Lagutskottet har övervägt behovet av specialreglering i detta avseende men kommit fram till att inte fö-

reslå någon sådan. Utskottet anser ändå att justitieministeriet ska utreda behovet av ett arrangemang motsvarande förordnande av rättegångsbiträde för besöksförbudsärenden i det skedet när det finns tillräcklig erfarenhet av hur bestämmelserna om besöksförbud avseende gemensam bostad tillämpats.

Enligt lagutskottet är det mycket viktigt att de befintliga möjligheterna till rättshjälp utnyttjas fullt ut och att information om dessa möjligheter också i besöksförbudsärenden sprids effektivt. I ärenden som gäller besöksförbud avseende gemensam bostad har både den person som förbudet avser att skydda och dennes motpart möjligheter till rättshjälp både när ärendet behandlas i domstol och hos polismyndigheten under de förutsättningar som nämns i rättshjälpslagen (257/2002). Det är dessutom enkelt att ansöka om besöksförbud avseende gemensam bostad eftersom det finns särskilda blanketter för ändamålet. Enligt gällande lag är det också möjligt att framföra ansökan om besöksförbud muntligt.

Den viktigaste faktorn när det gäller rättshjälp är emellertid det drag av myndighetsstyrd verksamhet som utmärker lagen om besöksförbud och som även utsträcker sig till behandlingen av besöksförbud avseende gemensam bostad. Enligt 5 § 1 mom. i lagen om besöksförbud får besöksförbud begäras dels av den som känner sig hotad, dels av en åklagar-, polis- eller socialmyndighet. Denna bestämmelse föreslås inte ändrad. Enligt förslaget kan dessutom ett tillfälligt besöksförbud avseende gemensam bostad meddelas på tjänstens vägnar. Enligt 6 § 3 mom. i lagen om besöksförbud ska tingsrätten se till att ärendet behandlas grundligt. Lagutskottet upprepar den ståndpunkt som utskottet framförde när lagen om besöksförbud stiftades, dvs. att om den som ska skyddas inte själv vågar begära besöksförbud, kan förbud meddelas också mot hans vilja (LaUB 11/1998 rd, s. 5/I — RP 41/1998 rd).

Andra omständigheter

I lagförslaget benämns den nya typen av besöksförbud "besöksförbud avseende gemensam bostad" och på finska "perheen sisäinen lähestymiskielto". I motiven till propositionen (s. 17/I)

påpekas att den finska benämningen inte är helt tillfredsställande, eftersom tillämpningsområdet för de nya bestämmelserna avser att täcka alla situationer där både den som meddelas förbudet och den som skyddas av det är stadigvarande bosatta i samma bostad. Avgörande är alltså att personerna hör till samma hushåll men inte nödvändigtvis till samma familj. Lagutskottet finner det ändå uppenbart att typfallen vid tillämpningen av de nya bestämmelserna är situationer där besöksförbudsparterna också enligt allmänt språkbruk utgör en familj. Eftersom den föreslagna rubriken också i språkligt hänseende är tydligare än de alternativ som lagts fram ställer sig lagutskottet bakom den lagtekniska termen i förslaget.

För att säkerställa de avsedda positiva effekterna av normerna om besöksförbud avseende gemensam bostad bör lagens ikraftträdelse förberedas noggrant. Lagutskottet understryker därför att tillräckligt med tid bör reserveras för utbildning om lagens innehåll och tillämpning och att lagen därför kan träda i kraft tidigast cirka ett halvt år efter att den stadfästs.

Detaljmotivering

1. Lag om ändring av lagen om besöksförbud

7 §. Besöksförbudets giltighet. Enligt förslaget kan besöksförbud avseende gemensam bostad meddelas för högst tre månader. Enligt paragrafens 2 mom. kan besöksförbud förlängas med högst tre månader.

Såsom konstaterats ovan är meddelande av besöksförbud avseende gemensam bostad en synnerligen genomgripande åtgärd från det allmännas sida. Utskottet betonar därför att de tider som nämns i lagen är maximitider. Huvudregeln ska därför inte vara att besöksförbud avseende gemensam bostad meddelas för tre månader. Lagutskottet har även övervägt att föreslå en absolut bakre gräns för förlängning av ett besöksförbud avseende gemensam bostad. Men detta kunde vara en onödigt schematisk lösning med beaktande av de ytterst varierande situationer där de nya bestämmelserna kan komma att

tillämpas. Trots att utskottet kommit fram till detta resultat understryker det att det är skäl att vara återhållsam särskilt när ett besöksförbud förlängs, eftersom ett besöksförbud avseende gemensam bostad alltid ska betraktas som ett temporärt arrangemang och att den tid förbudet är i kraft ska utnyttjas för att parterna ska finna bestående lösningar för att komma ur sin kris.

8 §. Avgörandets innehåll. Av bestämmelserna framgår att ett villkor för att meddela besöksförbud avseende gemensam bostad inte är att den som meddelas besöksförbud har tillgång till en annan bostad under den tid förbudet är i kraft. I motiven (s. 24/I) konstateras att man på det lokala planet bör se till att den myndighet som meddelar förbudet är informerad om de ställen dit en person som meddelas förbud kan hänvisas om han eller hon behöver hjälp med att ordna sitt boende. Grundlagsutskottet påpekar i sitt utlåtande att en uttrycklig bestämmelse om denna myndighetsuppgift bör tas in i lagen. Lagutskottet föreslår därför att det nya 3 mom. i 8 § kompletteras med en mening om detta.

11 §. Beslut om tillfälligt besöksförbud. Beslut om tillfälligt besöksförbud fattas enligt paragrafens 1 mom. av en anhållningsberättigad tjänsteman eller av domstol. En anhållningsberättigad tjänsteman kan enligt 2 mom. också på tjänstens vägnar meddela tillfälligt besöksförbud om behovet av ett förbud är uppenbart. Bestämmelserna tillämpas också på besöksförbud avseende gemensam bostad. Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att formuleringen inte är tillräckligt stringent. Utskottet påpekar att det inte framgår tillräckligt klart att proportionalitetsprincipen ska tillämpas. Grundlagsutskottet framhåller därför i sitt utlåtande att ett villkor för att lagförslaget ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning är att i lagen som en särskild förutsättning för att ett tillfälligt besöksförbud avseende gemensam bostad ska få meddelas på tjänstens vägnar nämns att någon har ett direkt och uppenbart behov av skydd genom ett sådant förbud. Grundlagsutskottet anför vidare att möjligheterna att meddela ett sådant förbud dessut-

om i lag bör begränsas till situationer där den som är i behov av skydd inte t.ex. förmår eller vågar begära ett förbud.

Lagutskottet föreslår att de ändringar som grundlagsutskottet har förutsatt görs i 11 § 2 mom.

Enligt grundlagsutskottets utlåtande är den föreslagna 11 § relevant även med avseende på grundlagens rättsskyddsbestämmelser i 21 § 2 mom. Grundlagsutskottet har ansett att möjligheten att bli hörd är en synnerligen viktig garanti för rättsskyddet. Ett besöksförbud avseende gemensam bostad innebär ett betydande ingrepp i flera av de fri- och rättigheter som tillkommer den enskilda individen och det är därför särskilt viktigt att bereda parterna tillfälle att bli hörda, menar utskottet. Men utskottet anser ändå att ett ärende som gäller meddelande av besöksförbud avseende gemensam bostad kan avgöras utan att alla parter hörs t.ex. när någon håller sig undan eller låter bli att utnyttja möjligheten att bli hörd. Att behandlingen av ett besöksförbudsärende brådskar har grundlagsutskottet emellertid inte ansett vara en saklig grund för att underlåta att bereda någon part tillfälle att bli hörd.

Lagutskottet föreslår vissa ändringar i 11 § 3 mom. utifrån grundlagsutskottets utlåtande. Eftersom rätten att bli hörd, som grundlagsutskottet påpekar, inräknas bland de tunga rättsskyddsgarantierna, ser lagutskottet ingen anledning till att det heller för normala besöksförbudsärenden ska föreskrivas i momentet om möjligheten att i brådska fall meddela förbud utan att de som har del i saken hörs.

Av bestämmelsen framgår att parterna i regel ska beredas tillfälle att bli hörda. Ärenden som gäller meddelande av tillfälligt besöksförbud kan ändå avgöras utan att de som har del i saken hörs för det första om det är uppenbart att begäran är ogrundad. Tröskeln för att fatta ett sådant beslut utan att höra bägge parter bör emellertid vara mycket hög. I praktiken kan det närmast vara fråga om situationer där det är uppenbart att någon försöker missbruka möjligheten till förbud. För det andra kan tillfälligt besöksförbud meddelas utan att de som har del i ärendet hörs när den person mot vilken förbudet avses gälla

inte kan anträffas. I dessa fall ska ändå den person som känner sig hotad beredas tillfälle att bli hörd. Syftet med denna avvikelse från huvudregeln är att en person inte genom att undvika myndigheternas försök att ta kontakt ska kunna förhindra meddelande av ett tillfälligt besöksförbud. Uttrycket "inte kan anträffas" avser att begränsa möjligheterna till denna avvikelse till situationer där man har försökt kontakta den person som besöksförbudet avses gälla i dennes hem, på hans eller hennes arbetsplats eller på motsvarande ställe, men där det framkommit omständigheter som tyder på att personen i fråga medvetet undviker myndigheterna.

2. Lag om upphävande av 21 kap. 17 § strafflagen

I 21 kap. 17 § i strafflagen finns en särskild åtgärdseftergiftsbestämmelse som gäller allmänna åklagares rätt att låta bli att väcka åtal, om målsäganden av egen fast vilja begär att åtal inte ska väckas.

Denna bestämmelse togs in i lagen i samband med den andra fasen av strafflagens totalrevidering som trädde i kraft den 1 september 1995. Bestämmelsen tillkom på lagutskottets initiativ eftersom utskottet då ansåg att det var en alltför schematisk lösning att föreskriva att misshandel i sin grundform undantagslöst ska lyda under allmänna åtal (LaUB 22/1994 rd, s. 14/II — RP 94/1993 rd). I motiven till föreliggande proposition (s. 7) konstateras att 21 kap. 17 § i strafflagen i praktiken uppenbarligen har kommit att få en annan roll än vad som avsågs då paragrafen stiftades. Bestämmelsen har inte heller tillämpats på ett enhetligt sätt. Detta beror delvis på att det i allmänhet är nära nog omöjligt för åklagaren att bedöma om målsägandens begäran om att åtal inte skall väckas baserar sig på dennes egen fasta vilja eller på andra incitament.

På grund av tillämpningsproblemen förordar lagutskottet att bestämmelsen upphävs. Upphävandet av denna specialbestämmelse har ingen betydelse för tillämpningen av de allmänna bestämmelserna om åtalseftergift av påföljdsnatur enligt 1 kap. 7 och 8 § i strafflagen. Åklagare kan

alltså fortsättningsvis låta bli att väcka åtal bl.a. när en rättegång och ett straff ska anses oskäligen eller oändamålsenliga med hänsyn till uppnådd förlikning mellan gärningsmannen och målsäganden. Upphävandet av bestämmelsen avser inte heller att påverka möjligheten till förlikning i fall som gäller relationsvåld.

Lagmotionen

Utskottet har behandlat ärendet utifrån regeringens proposition. Av detta följer att lagmotion LM 60/2003 rd bör förkastas.

Förslag till beslut

Med stöd av det som anförs ovan föreslår lagutskottet

att lagförslag 2 godkänns utan ändringar,

att lagförslag 1 godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag) och

att lagmotion LM 60/2003 rd förkastas.

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om besöksförbud

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 4 december 1998 om besöksförbud (898/1998) 2 § 2 mom. samt 3, 7, 11 och 15 § samt
fogas till 1 § ett nytt 2 mom., till lagen en ny 2 a §, till 8 § ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 12 a § som följer:

1, 2, 2 a, 3 och 7 §
(Som i RP)

8 §

Avgörandets innehåll

— — — — —
Om förbud avseende gemensam bostad meddelas skall i avgörandet även specificeras den bostad som den som meddelats förbudet skall avlägsna sig från. I avgörandet skall också anges hur den som meddelats förbudet skall få tillgång till de personliga tillhörigheter som han eller hon behöver. *Vid behov skall till avgörandet fogas anvisningar om hur den som meddelats förbudet kan få hjälp med att ordna sitt boende under den tid förbudet är i kraft.*

11 §

Beslut om tillfälligt besöksförbud

(1 mom. som i RP)

En anhållningsberättigad tjänsteman kan på tjänstens vägnar meddela tillfälligt besöksförbud, om den som förbudet avses skydda har ett så uppenbart behov av skydd att det förutsätter att förbudet meddelas omedelbart och om det av vad som har framgått i ärendet kan dras slutsatsen att den som förbudet avses skydda på grund av rädsla för den mot vilken förbudet avses gälla eller av andra orsaker inte själv (utesl.) förmår begära besöksförbud.

Innan ett ärende som gäller tillfälligt besöksförbud avgörs skall både den person mot vilken förbudet avses gälla och den person som förbu-

LaUB 2/2004 rd — RP 144/2003 rd

det avses skydda ges tillfälle att bli hörda. Ärendet kan dock avgöras utan att *den* som har del i saken hörs, om det är uppenbart att begäran är ogrundad (*utesl.*) eller om den person mot vilken förbudet avses gälla inte kan anträffas.

(4 mom. som i RP)

12 a och 15 §
(Som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 14 maj 2004

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Tuija Brax /gröna
vordf. Susanna Rahkonen /sd
medl. Lasse Hautala /cent
Petri Neittaanmäki /cent
Heli Paasio /sd
Lyly Rajala /saml
Jukka Roos /sd

Tero Rönni /sd
Petri Salo /saml
Pertti Salovaara /cent
Minna Sirnö /vänst
Timo Soini /saf
Jan Vapaavuori /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Risto Eerola.